Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 300 Miercuri 1 Noembrie 1939
12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ŢARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA ASOCIAŢIEI SIBIU

Umanizarea războiului

Războiul modern, sprijinit pe forţa ucigătoare a armelor perfecţionate şi a maşinismului, lasă prea puţin loc bravurii şi eroismului, în măsurarea puterilor. Cuvântul hotărâtor îl are pregătirea tehnică, omul însuşi devenind o simplă maşină, a cărei valoare este subordonată tipului mai mult sau mai puţin perfecţionat al instrumentului de război, pe care-l mânuieşte, adică potenţialul de distrugere, maximului de viteză, uşurinţii de manipulare a acestuia.

Şi ca şi când atâta n'ar fi fost de ajuns, în precedentul război mondial ne-a fost dat să vedem punându-se la contribuţie arme neutilizate până atunci, arme odioase născocite de genii infernale, cum au fost gloanţele dumdum sau gazele otrăvitoare sau culturile microbiene, pe care cavalerismul războinicilor din alte vremuri n'ar fi ezitat să le repudieze.

Să mulţumim Domnului, că de data aceasta, în cursul ostilităţilor desfăşurate până acum, niciunul din beligeranţi n'a mai apelat la serviciul unor asemenea detestabile arme, iar umanitatea a fost cruţată de aspectul cutremurător al repetării ororilor de acum 25 de ani.

Poate tocmai amintirea barbarelor suferinţe imprimate în chip laş şi inutil combatanţilor din trecutul război a contribuit la eliminarea din arsenalul combativ a unor asemenea mijloace.

Dar numai amintirea acestor suferinţe poate că n'ar fi fost de-ajuns ca să înduplece la abţinere. In balanţă a tras desigur şi temerea de reciprocitatea tratamentului, după cum a putut trage, deasemeni, şi considerentul opiniei publice mondiale, acest tribunal invizibil — anonim — şi totuşi omniprezent şi necruţător, ale cărui sentimente sau resentimente nu e recomandabil să le dispreţuieşti, dat fiindcă, în momentul răfuielilor definitive, poate interveni în chip hotărâtor în stabilirea răspunderilor şi în fixarea circumstanţelor agravante.

Dar peste aceste considerente calculate, nu poate fi, totuşi, tăgăduit substratul unei dorinţi manifeste şi a unor sforţări puse la contribuţie în direcţia „umanizării războiului". Onorurile ce se dau mutual eroilor respectivi, grija de a salva pe naufragiaţii de pe vasele torpilate, tratamentul oferit prizonierilor, sforţarea de a limita atacul numai la obiectivele militare şi de a cruţa populaţia civilă, sunt începuturi, care, măcar ca valoare intenţională, trădează impulsul spre umanizarea războiului.

Ne gândim, însă, dacă aceste semne se vor afirma şi mai târziu, când caracterul ostilităţilor se va înverşuna şi când dăinuirea lui peste soroacele scontate nu va împinge la exasperare şi la nestăpânire spiritele beligeranţilor, făcându-i să nu mai ţină seama de mijloace în furia cu care vor urmări scoaterea mai repede din luptă a adversarului.

Ca această funestă realunecare în abisul barbariei să nu se întâmple, va trebui să intre de pe acum în joc intervenţia arbitrului opiniei publice mondiale, ale cărui avertismente vor putea influenţa din vreme orice înclinare spre asemenea iniţiative.

CURIER LONDONEZ

CEI 11.700.000 DE CAPITALIŞTI BRITANICI

Londra, 8 Octombrie

Când un englez economiseşte o mică sumă de bani el o depune de obicei la Casa de economii a Poştei, care are un mare avantaj asupra băncilor ordinare şi iată de ce:

In ori şi ce punct al Marei-Britanii s'ar găsi deponentul, el îşi poate retrage din depozit până la 3 lire, intrând în cel dintâi oficiu poştal şi prezentând un mic carnet roşu. Ceva mai mult, oficiile poştale spre deosebire de băncile engleze, sunt deschise până la ora 8 p. m. Numărul micilor capitalişti e foarte mare în Anglia.

Azi sunt peste 11.700.000 de deponenţi ai Casei de depuneri a Poştei.

In prima lună a războiului ei au depus 2.400.000 de lire mai mult decât au retras, ceeace constitue o splendidă dovadă de forţă şi încredere.

Casa de depuneri a Poştei ţine azi la dispoziţia clienţilor săi credite în valoare de 541.000.000 de lire sterline, adică 40 lire de fiecare persoană.

APĂRAREA STATUELOR

Am vorbit mai zilele trecute de mutarea faimoasei statui a lui Cros din Piccadilly Circus. Alte opere de artă de pe străzile londoneze fiind mai greu de deplasat, sunt apărate de saci cu nisip.

Printre acestea, cea mai de seamă e desigur statuia ecuestră a Regelui Carol I, de scluptorul Hubert le Sueur, care se află la câţiva paşi de locul unde a fost executat nefericitul rege.

Această statue care acum e apărată de o împrejmuire de scânduri şi de saci cu nisip, a fost ridicată încă pe când regele Carol I, era în viaţă, dar după execu-

D. MORRISON
ministrul aprovizionării

tarea acestuia, le Sueur a anunţat că a fost topită şi a făcut afaceri minunate vânzând credincioşilor regalişti medalii turnate, — zicea el, — din bronzul statuii.

După Restaurare, când fiul regelui-martir, reni pe tron, le Sueur, care, după cât se pare,

(Continuare în pag. 2-a)

„Observer" anunţă că d. Molotov va face un important demers

Un nou demers pentru pace

Londra, 29 (Rador). — Redactorul diplomatic al ziarului „Observer" crede a şti că d. Molotov va face până în câteva zile un demers important.

Ar fi vorba de o declaraţie în care ar afirma că pacea mai este cu putinţă şi că ea trebue încheiată până mai este timp.

Raţionamentul ar fi acesta: Ultimele evenimente au arătat d-lui Hitler că sforţările sale pentru cuceriri fără vărsări de sânge au ajuns la capăt. De aci înainte el se loveşte de o puternică opoziţie.

De aceea, el ar fi dispus să încheie o pace care să-i ajute a ieşi din impasul în care se află acum.

A nins la Sinaia

Sinaia, 28 Oct.

In tot cursul săptămânii a plouat aproape necontenit.

Temperatura a scăzut mult în toată regiunea.

Astăzi, înseninându-se, munţii au apărut acoperiţi de un strat gros de zăpadă.

URAGAN IN PORTUL CONSTANŢA ŞI IN JUDEŢ

Constanţa, 29 Oct.

Azi după amiază, pe la ora 2, o vijelie puternică s'a abătut asupra oraşului nostru şi împrejurimilor.

Din rapoartele sosite la legiunea de jandarmi din judeţ reese că vântul, care a atins în unele locuri o intensitate de uragan, a doborît numeroşi copaci, a culcat gardurile şi a smuls mai multe acoperişuri de pe case.

In oraş, vijelia a avut de asemeni efect distrugător, căci a smuls firmele dela magazine şi a spart câteva vitrine.

Circulaţia pe străzi a fost întreruptă câtăva vreme.

In port, vântul a smuls din cheiu vaporul „Danubiu", care a strivit o barcă aflată în dreptul danei nr. 6.

Din fericire, victime omeneşti n'au fost.

Guvernul danez

va cere despăgubiri Angliei pentru pagubele din portul Esbjerg

Copenhaga, 29 (Rador).—Ziarele daneze anunţă că guvernul va cere 200.000 coroane despăgubiri pentru stricăciunile provocate de bombele unui avion necunoscut, în portul Esbjerg, în cursul raidului aviaţiei britanice împotriva flotei germane din Kiel, la 4 Septembrie.

Presa afirmă că ar fi fost vorba de un avion britanic şi adaogă că guvernul englez va plăti integral suma cerută.

Viscol puternic in Italia

In Toscana au căzut mari cantităţi de zăpadă

Milano, 29 (Rador). — **Viscole puternice au distrus în ultimele zile numeroase vii, neculese încă, din nordul Italiei.**

In apropiere de Molveno (Trentino), o mare avalanşă de pământ şi stânci a acoperit şoseaua. Comunicaţiile pe această şosea nu vor putea fi reluate decât peste o lună.

In munţii Istriei a fost găsită o femeie îngheţată de frig.

In Toscana au căzut mari cantităţi de zăpadă. In Umbria şi Emilia zăpada a atins 30 de centimetri.

A 16-a aniversare a republicei turce

Ankara, 29 (Rador). — *Pe întreg teritoriul turcesc s'a sărbătorit azi cu un viu entuziasm a 16-a aniversare a Republicii.*

Oraşele şi satele sunt frumos pavoazate.

Pretutindeni au avut loc parade militare în prezenţa unor mari mulţimi.

*

Ankara, 29 (Rador). — *Cea de a 16-a aniversare a zilei naţionale a republicii a fost sărbătorită Duminică în toată ţara cu un extraordinar entuziasm.*

Pretutindeni au avut loc parăzi militare şi mari serbări populare. Toate oraşele şi satele sunt splendid împodobite. Seara principalele oraşe erau frumos luminate.

La ora 13, d. Ismet Inonu, preşedintele republicii, a primit în palatul Adunării Naţionale felicitările guvernului, parlamentarilor, demnitarilor statului şi corpului diplomatic.

In prezenţa tuturor acestora a avut loc la ora 14 şi 30 o mare defilare la care au participat trupe din toate armele şi numeroase formaţii ale tineretului, ce au fost frenetic aclamate de peste 100.000 spectatori.

Ţinuta şi echipamentul trupelor au produs via admiraţie şi entuziasmul tuturor celor prezenţi.

Evenimentele internaţionale

Presa franceză continuă să sublinieze deosebita importanţă pe care o are votul Senatului american, prin care se ridică embargoul. „Este cel mai de seamă eveniment dela izbucnirea războiului — spun ziarele pariziene — şi el echivalează cu câştigarea unei bătălii".

Pe dealtă parte se relevă în cercurile politice franco-britanice că votul Senatului american constitue a treia înfrângere suferită de politica germană. După acordul tripartit anglo-franco-turc care a fost prima înfrângere diplomatică, a venit enciclica Papei care a condamnat politica de agresiune, de neopăgânism şi de nerespectare a angajamentelor internaţionale, iar acum în urmă ridicarea embargoului în Statele Unite. Acesta este în rezumat comentariul dominant atât în presa cât şi în cercurile politice franco-britanice. Presa franceză îşi exprimă, în această privinţă şi în mod unanim recunoştinţa faţă de preşedintele Roosevelt pentru acţiunea care a dus la triumful din Senat.

— O ştire importantă a adus Duminică ziarul londonez „Observer". Redactorul diplomatic al acestui ziar crede a şti că d. Molotov va face în curând un demers pentru pace.

— Agenţia „Tass" anunţă că vaporul „City of Flint" a părăsit portul Murmansk. O telegramă din Washington anunţă că totuşi cercurile conducătoare americane sunt nemulţumite de atitudinea adoptată de Germania şi Uniunea Sovietelor în această chestiune.

— Trupele lituane au intrat în Vilna. Trupele sovietice care se mai află în oraş vor fi trimise mai târziu spre punctele fixate prin tratat. Cu prilejul intrării trupelor lituane, a fost un schimb de telegrame între d. Cernius, primul ministru lituanian şi d. Molotov primul ministru sovietic.

— La Praga, cu prilejul vechei sărbători naţionale cehoslovace de Duminică, (proclamarea republicei cehoslovace) au fost manifestaţii. Mai mulţi tineri din diverse grupări politice au încercat să organizeze demonstraţii. Adunaţi în piaţa Venceslas ei au fost împrăştiaţi de poliţie, care a restabilit ordinea arestând mai mulţi manifestanţi — după cum anunţă agenţia D. N. B.

— D. Daladier a vizitat Sâmbătă şi Duminică trupele din Alsacia. Primul ministru francez — spune agenţia Havas — a constatat pretutindeni moralul foarte ridicat al trupelor şi cohesiunea perfectă între cadre şi soldat.

IN CORPUL ZIARULUI:

Comentariile presei franceze

Suveranul englez in inspecţie

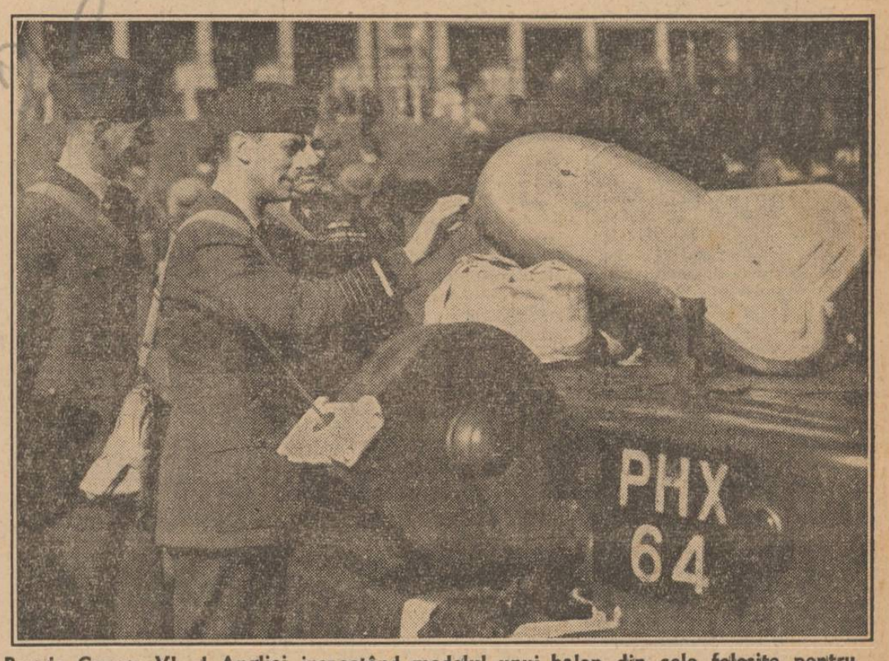

Regele George VI al Angliei inspectând modelul unui balon din cele folosite pentru apărarea aeriană a Londrei

Grav accident

de automobil lângă comuna Ţigăneşti (Prahova)

Ploeşti, 28 Oct.

Autoturismul 1188 Ploeşti, ce face cursa pe distanţa Bucureşti-Ploeşti şi retur, condus de şoferul Mişu Ianca, din Ploeşti, a plecat azi în cursă din Bucureşti spre Ploeşti, având cinci pasageri, afară de şofer, adică trei pe scaunul din spate şi trei la volan.

In apropiere de com. Ţigăneşti, venea dinspre Ploeşti, cu viteză, un autocamion, având în faţă o căruţă. Autocamionul voia să treacă înaintea căruţei, tocmai în momentul când se găsea în dreptul autoturismului. Locul fiind strâmt, autocamionul a trecut atât de aproape de autoturism, încât i-a agăţat clanţa uşii, pe care a deschis-o cu atâta violenţă, încât autoturismul s'a răsturnat şi a prins dedesubt pe Dumitru Şt. Angelescu, de 36 de ani, din Ploeşti, str. Nicopole, fratele restauratorului „La maiorul Mura", sdrobindu-i craniul.

Şoferul autocamionului a dat viteză, reuşind să dispară înainte de a fi identificat.

Şoferul autoturismului a scăpat cu răni uşoare, iar ceilalţi pasageri, ca prin minune, teferi.

Schimb de vederi

intre membrii guvernului finlandez şi şefii fracţiunilor parlamentare

Helsinki, 29 (Rador). — **Membrii guvernului au avut la ora 15 un schimb de vederi cu şefii fracţiunilor parlamentare în legătură cu propunerile sovietice.**

Guvernul este pe cale de a elabora noui instrucţiuni pentru delegaţia finlandeză.

Chinezii au recucerit două oraşe

Ciungking, 29 (Rador). — **Agenţia „Central News" anunţă că trupele chineze au reluat eri din mâinile japonezilor două oraşe de importanţă strategică, în cursul luptelor din provincia Ciansi, care au fost foarte înverşunate.**

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

BALCICUL

de CONST. MOISIL

Situaţia geografică a Balcicului, deşi fermecătoare şi de un pitoresc neîntrecut, n'a permis în antichitate, după cum nu permite nici astăzi, desvoltarea unui oraş mai mare. De aceea vechea aşezare de aci, numită la început *Crunoi* şi mai târziu *Dionysopolis*, n'a putut avea niciodată importanţa vecinei sale dela nord, Caliatis (Mangalia) sau a celei dela sud, Odessos (Varna), ci a rămas totdeauna un orăşel de a doua mână.

explică înceata propăşire a acestui mic centru comercial şi agricol, care abia pe la 250 în. d. Cr. începe să fie autonom, căci până atunci fusese numai o simplă schelă a oraşului vecin Odessos. Tot acestor împrejurări se datoreşte numărul mic de obiecte antice găsite între ruinele oraşului, cum şi numărul redus de monete proprii.

Invăţatul arheolog şi epigrafist Ernst Kalinka a publicat încă în 1906 o frumoasă statuie

Fig. 1

De altfel locuitorii din Dionysopolis nu veniseră nici din Heraclea Pontică, patria celor din Callatia, nici din Milet, ca cei din Odessos, ci erau din diferite localităţi: erau „Greci amestecaţi" cum le spune un geograf antic.

Afară de aceasta orăşelul mai era aşezat şi la gura micului râu Ziras (Batova actuală), care forma graniţa între Sciţii dobrogeni şi tribul geto-dac al Crobizilor din regiunea Varnei. Din această cauză el trebuie să fi suferit adeseori atacuri şi prădăciuni.

Imprejurările expuse mai sus a zeului Pan şi un relief reprezentând dansul Horelor, amândouă găsite la Balcic şi datând din veacul al III-lea în. d. Cr. Tot el a dat la iveală şi mai multe inscripţii greceşti şi romane din acest oraş.

Un alt arheolog, Carol Skorpil din Varna, a publicat în 1907 o dare de seamă despre un mormânt boltit, descoperit în centrul oraşului, şi în care erau, alături de scheletul mortului, un număr de obiecte de gospodărie de bronz, de lut şi de sticlă.

(Continuare în pag. 2-a)

PE CÂMPUL DE LUPTĂ
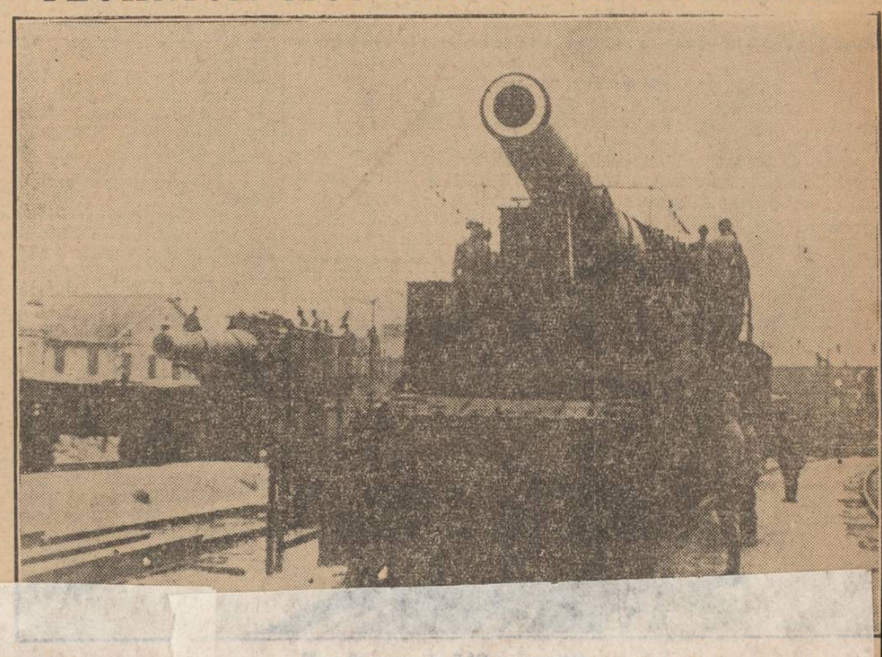
TECHNICA MODERNĂ A RĂZBOIULUI